

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14251705>

BULUTLI TEXNOLOGIYALAR VA ULARNING PSIXOLOGIYA FAOLIYATIDA QO‘LLANILISHI

Xidirova Noila Boymurotovna

Iqtisodiyot va Pedagogika Universiteti o‘qituvchisi

noilaxidirova@gmail.com

Oromova Shodiyona Sodiq qizi

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti talabasi

oromovashodiyona81@gmail.com

Otajonova Kamila Rajabboyevna

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti talabasi

kamilaotazonova147@gmail.com

Begancheva Munavvara Baxodir qizi

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti talabasi

munavvarabegancheva@gmail.com

Tosheva Zahro Xayrulla qizi

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti talabasi

toshevazahro6@gmail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada web-texnologiyaning zamonaviy yangi xizmat turi bo‘lgan – “bulutli texnologiya” haqida fikr yuritiladi. “Bulutli texnologiya” ning kelib chiqishi, “bulutli texnologiya” ni ta’limda qo‘llash imkoniyatlari, uning afzalliklari va kamchiliklari, shuningdek, talabalarni «bulutli texnologiya» asosida o‘qitishga yondashuv hamda “bulutli texnologiya”ning kelajakdagi holati haqida to‘xtalib o‘tiladi.

***Kalit so‘zlar:** Texnologiya, bulutli, xotira, ma’lumot, amaliy, dasturlash, internet, talaba, loyiha, kelajak, ta’lim, jarayon.*

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматривается новый современный вид услуг веб-технологий – «облачные технологии». Происхождение «облачных технологий», возможности использования «облачных технологий» в образовании, их преимущества и недостатки, а также подход к обучению студентов на основе «облачных технологий» и «облачных технологий» будет обсуждаться его будущий статус.

Ключевые слова: *Технология, облако, память, информация, практика, программирование, Интернет, студент, проект, будущее, образование, процесс.*

ANNOTATION

This article discusses the modern new service type of web technology - "cloud technology". The origin of "cloud technology", the possibilities of using "cloud technology" in education, its advantages and disadvantages, as well as the approach to teaching students based on "cloud technology" and "cloud technology" its future status will be discussed.

Keywords: *Technology, cloud, memory, information, practical, programming, internet, student, project, future, education, process.*

Kirish

Bulutli texnologiya, eng oddiy ta'rifi bilan, foydalanuvchilarning ma'lumotlarini raqamli tarmoq orqali saqlaydi. Sizning ma'lumotlaringiz telefoningiz yoki kompyuteringizda joy egallamasdan bulutda saqlanadi. E-pochtangiz va parolingiz bilan boshqa qurilmalardagi ma'lumotlar va fayllaringizga kirishingiz mumkin. Shunday qilib, bulut texnologiyasi sizga boshqa qurilmalaringiz o'rtasida ma'lumotlarni saqlash va almashish imkonini beradi. Bulutli texnologiya turli xil dasturlar orqali internet orqali saqlash imkonini beradi. Virtual xotira bilan ma'lumotlaringiz onlayn saqlanadi. Shunday qilib, sizga qattiq disklar kabi jismoniy

saqlash joylari kerak emas. Shuningdek, istalgan vaqtda ma'lumotlaringizga kirishingiz mumkin. Bulutli texnologiya API yoki amaliy dasturlash interfeysi tomonidan ta'minlanadi va shuningdek, uchta toifadagi xizmatlarni taqdim etadi: IaaS (infratuzilma), PaaS (platforma), SaaS (dasturiy ta'minot). Bugungi kunda har bir foydalanuvchi va kompaniya, xoh u jismoniy, xoh korporativ bo'lsin, bulutli texnologiyalardan foydalanadi. Bulutli texnologiya, ayniqsa faol internet foydalanuvchilari uchun zaruratga aylandi. Bulutli texnologiya tufayli saqlash, dasturiy ta'minot, hisoblash xizmatlari, holatni tiklash va foydalanuvchilar o'rtasida ma'lumotlar almashinuvi kabi ko'plab xizmatlar virtual Internet orqali amalga oshiriladi. U nafaqat shaxslar o'rtasida, balki muassasalar o'rtasida ham tez-tez qo'llaniladi. Sog'liqni saqlash muassasalaridan tortib xavfsizlik kompaniyalarigacha, har bir tashkilot o'z ish joylarini yaxshilash va mijozlariga yuqori sifatli xizmat ko'rsatish uchun bulutli texnologiyadan foydalanadi. Bulutli texnologiyaning eng katta afzalligi shundaki, siz hech qanday diskni talab qilmasdan ma'lumotlaringizni saqlashingiz va istalgan vaqtda istalgan qurilmadan kirishingiz mumkin. Agar yo'q bo'lsa, uni Google Play yoki AppStore'dan osongina yuklab olishingiz mumkin. Shunday qilib, bulut texnologiyasidan hech qanday muassasaga ulanmasdan foydalanishingiz mumkin. Korporativ kompaniyalar tomonidan bulutli texnologiyadan foydalanish ularni katta xarajatlardan qutqarishi mumkin. Shunday qilib, kompaniyalar dasturiy ta'minotni o'rnatish yoki ma'lumotlar markazini o'rnatish kabi faoliyat uchun qo'shimcha pul to'lashlari shart emas. Bundan tashqari, ma'lumotlaringiz bulutda zaxiralanadi. Shunday qilib, telefoningiz yoki kompyuteringizga biror narsa yuz bersa, ma'lumotlaringizni yo'qotmaysiz. Shu munosabat bilan aytishimiz mumkinki, bulutli texnologiya xavfsizlikni oshiradi. Bulutli texnologiya ma'lumotlaringizni ehtimoliy tahdidlardan ham himoya qiladi. Bundan tashqari, fayllaringizni xohlaganingiz bilan baham ko'rishingiz mumkin. Sizning ruxsatingizsiz hech kim fayllaringizga kira olmaydi. Internetga ulangan bo'lsangiz ham, istalgan vaqtda va istalgan joyda ma'lumotlaringiz va hisoblash resurslaringizga kirishingiz mumkin. Bulutli texnologiya HDDlarga qaraganda ko'proq saqlash joyini ta'minlaydi. Ehtimol, bulutli

texnologiyaning yagona kamchiligi shundaki, siz ma'lumotlaringizga faqat internetga ulanganda kirishingiz mumkin. Chunki ma'lumotlaringiz internetdagi virtual xotira bilan himoyalangan. Shuning uchun, agar siz turgan joyda internetga ulanmagan bo'lsangiz, ma'lumotlaringizga kira olmaysiz. Biroq, fayllarni oflayn rejimda ko'rish imkonini beruvchi turli ilovalar tufayli siz ushbu fayllarni qurilmangizga yuklab olishingiz va Internetga kirish imkoningiz bo'lganda ularni oflayn rejimda ishlatishingiz mumki. So'nggi yillarda ta'limga bulutli texnologiyalarning integratsiyasi talabalar va o'qituvchilarning axborot bilan o'zaro munosabatini o'zgartirdi. Bulutli hisoblash internetga ulangan har qanday qurilmadan resurslar va o'quv materiallaridan uzluksiz foydalanish imkonini beradi, bu esa yanada moslashtirilgan va moslashuvchan o'rganish tajribasini taqdim etadi. Ta'limda bulutli texnologiyalardan foydalanish, shuningdek, talabalar va o'qituvchilar o'rtasidagi hamkorlikni inqilob qildi, bu real vaqt rejimida muloqot qilish va hujjatlar va loyihalarga umumiy kirish imkonini berdi. Raqamli landshaftni kezishda davom etar ekanmiz, bulutli texnologiyalarning ta'limdagi rolini tushunish texnologiyaning ta'lim natijalarini oshirish imkoniyatlarini maksimal darajada oshirish uchun juda muhimdir. Bulutli texnologiyalar da&lab axborot texnologiyalari (AT) sohasining yetuk-kompaniyalari tomonidan ishlatilgan bo'lsa-da, keyinchalik kuchli hisoblash resurslarini talab qiladigan ishlarda hamda axborotlarni saqlash va qayta ishlash uchun boshqa sohalarda ham ishlatila boshlandi. Hozirda "bulutli xotira" lar (Dropbox kabi), "bulutli server"lar (pullik bo'lsa-da, lekin ishonchli) va "bulutli xizmat turlari (servis)" mavjud bo'lib, ko'p ilovalar "bulutli xizmat turlari" dan foydalanadilar. Bularga misol qilib In&agram, Feysbuk, messenjerlar, elektron pochta xizmatlari, on-layn ta'lim sohasida Google on-layn ilovalari, Zoom-konferensiyalar, LMS-tizimlari, Smart - ta'lim texnologiyalari, shuningdek, taksi, taomlarni buyurtma qilish xizmatlarini taklif qiluvchi web-ilovalarni keltirish mumkin. Bulutli texnologiyalar ta'lim jarayonini tashkil qilsihning yangi usuli bo'lib, ta'lim jarayonini tashkil etishning an'anaviy usullariga muqobil variantni taklif qiladi, shaxsiy ta'lim, jamoaviy o'qitish va interfaol imkoniyatlar yaratadi.

O‘zbekiston ta’lim tizimida “bulutli” texnologiyalarni o‘quv jarayoniga qo‘llash masalasi hali yetarlicha o‘rganilmagan bo‘lib, adabiyotlar ham yetarli emas.

Xulosa.

Bulutli texnologiyalar (Cloud Technologies) – bu internet orqali turli resurslarga, xususan, serverlar, ma’lumotlar saqlash, dasturiy ta’minot va tarmoqlar kabi infratuzilmalarga ulanish imkoniyatini taqdim etadigan texnologiyalar to‘plamidir. Bulutli texnologiyalar biznes, ta’lim, sog‘liqni saqlash, va boshqa ko‘plab sohalarda samarali qo‘llaniladi. Ular resurslarni samarali boshqarish, axborotlarni tez va xavfsiz almashish, va yangi xizmatlarni yaratishda yordam beradi. Bulutli texnologiyalar psixologiya sohasida diagnostika, terapiya, tadqiqotlar va bemorlar bilan ishlashda samaradorlikni oshiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdulina E.M. Ta’limda bulutli texnologiyalar // Yosh olim. -2019 yil. - 52-son (290). - B. 7-9. - <https://moluch.ru/archive/290/65873>
2. “Bulutli;texnologiyalar”, tushunchasi https://wood.ru/1046027/informatika/ponyatie_oblachnye_tehnologii
3. Bulutli texnologiyalar: bu nima va undan biznes uchun qanday foydalanish kerak - <https://blog.sibirix.ru/tech-clouds/>
3. Xidirova, N. B., qizi Oromova, S. S., & Otajonova, K. R. (2024). MULTIMEDIALI TEXNOLOGIYALAR VA ULARNING PSIXOLOGIYADA QO‘LLANILISHI. GOLDEN BRAIN, 2(20), 157-161.
4. Xidirova, N. B., & qizi Nomozova, F. A. (2024). RAQAMLI MATERIALLAR VA INTERAKTIV PLATFORMALAR YORDAMIDA TABIIY FANLARNI O‘QITISH. GOLDEN BRAIN, 2(20), 162-166.
5. Egamberdiev, K., Khidirova, N., & Islomov, A. (2024). Creation of an automated information system using python and the django framework with a telegram bot. Big Data and Computing Visions, 4(3), 219-226.

6. Egamberdiyev, H. S., & Khujakulov, A. K. (2024). VIRTUAL MUSEUMS AS PART OF A DIGITAL CULTURAL ENVIRONMENT. Экономика и социум, (3-1 (118)), 121-125.

7. Egamberdiyev, H., Muqimov, S., & Pulatova, D. (2023). DIGITALIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS AND THE SAMR MODEL. Прикладные науки в современном мире: проблемы и решения, 2(5), 4-7.

8. Xidirova, N. B., & qizi Muqimova, G. Z. (2024). EXCELDA DIAGRAMMALAR BILAN ISHLASH. GOLDEN BRAIN, 2(20), 167-171